KOMISSION PÄÄTÖS,

annettu 17 päivänä marraskuuta 2010,

valtiontuesta C 1/10 – Belgia, kuolleiden eläinten poistamisesta ja tuhoamisesta Vallonian alueella sijaitsevilla maatiloilla aiheutuvien kustannusten kattamiseen tarkoitettu tuki

(tiedoksiannettu numerolla K(2010) 7263)

(Ainoastaan ranskan- ja hollanninkieliset tekstit ovat todistusvoimaiset)

(2010/789/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ([1]),

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan ([2]),

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ([3]),

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

(1) Komissio päätti 23 päivänä huhtikuuta 2007 tehdyn kantelun johdosta aloittaa tutkinnan, joka koski Vallonian alueella sijaitsevilla maatiloilla kuolleiden eläinten poistamisesta ja tuhoamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen liittyvää valtiontukea, jota Belgia on väitetysti myöntänyt.

(2) Komissio osoitti 2 päivänä heinäkuuta 2007 Belgian viranomaisille kirjeen, jossa se pyysi tietoja kyseisestä toimenpiteestä. Belgian viranomaiset toimittivat lisätietoja 27 päivänä heinäkuuta 2007 päivätyllä ja 3 päivänä elokuuta 2007 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä. Belgian toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä järjestettiin tekninen kokous 21 päivänä elokuuta 2007. Belgian viranomaiset toimittivat kokouksen jälkeen 4 päivänä lokakuuta 2007 asiasta lisätietoja.

(3) Komission yksiköt ilmoittivat 10 päivänä syyskuuta 2007 päivätyllä kirjeellä Belgialle, että tukijärjestelmä oli kirjattu ilmoittamattomien tukien rekisteriin numerolla NN 56/2007, koska osa tuesta oli ilmiselvästi jo maksettu.

(4) Belgian toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä 12 päivänä lokakuuta 2007 järjestettiin toinen tekninen kokous.

(5) Komission yksiköt pyysivät 25 päivänä lokakuuta 2007 päivätyllä viestillä Belgian viranomaisia toimittamaan vielä enemmän tietoja. Koska vastausta ei saatu määräajassa, komission yksiköt lähettivät 21 päivänä joulukuuta 2007 Belgian viranomaisille muistutuskirjeen, jossa asetettiin uusi määräaika vastauksen esittämiselle.

(6) Koska ensimmäiseen muistutuskirjeeseen ei ollut saatu vastausta asetetussa määräajassa, komission yksiköt lähettivät 4 päivänä kesäkuuta 2008 uuden muistutuskirjeen, jossa ne kiinnittivät Belgian viranomaisten huomion siihen seikkaan, että jollei vastauksen toimittamiselle asetettua uutta neljän viikon määräaikaa noudatettaisi, komissio voisi tehdä tietojen antamista koskevan välipäätöksen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 ([4]) 10 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti. Lisäaika päättyi 4 päivänä heinäkuuta 2008. Komissio teki sen vuoksi 1 päivänä lokakuuta 2008 päätöksen, jossa se vaati Belgian viranomaisia toimittamaan pyydetyt tiedot. Päätöksessä komissio vaati Belgian viranomaisia toimittamaan sille muun muassa tietolomakkeet, joista säädetään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1935/2006 ([5]) ja jotka on tarkoitettu 31 päivän tammikuuta 2007 jälkeen myönnettyjen tukien arvioimiseen.

(7) Belgian viranomaiset vastasivat vihdoin 27 päivänä marraskuuta 2008 päivätyllä kirjeellä ja lähettivät lisätietoja 5 päivänä joulukuuta 2008. Ne eivät kuitenkaan toimittaneet tietolomakkeita, joita oli pyydetty komission 1 päivänä lokakuuta 2008 tekemässä päätöksessä.

(8) Komissio esitti 27 päivänä tammikuuta 2009 Belgian viranomaisille lisätietopyynnön, johon Belgian viranomaiset vastasivat 16 päivänä maaliskuuta 2009 päivätyllä ja 19 päivänä maaliskuuta 2009 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.

([1]) Joulukuun 1 päivänä 2009 EY:n perustamissopimuksen 87 artiklasta tuli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen eli SEUT-sopimuksen 107 artikla ja perustamissopimuksen 88 artiklasta SEUT-sopimuksen 108 artikla. Kyseiset kaksi määräyskokonaisuutta ovat asiasisällöltään samanlaiset. Tässä päätöksessä SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklaan tehtyjä viittauksia on tarvittaessa pidettävä viittauksina EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklaan.

([2]) EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

([3]) EUVL C 191, 15.7.2010, s. 12.

([4]) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

([5]) EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1.

(9) Komissio ilmoitti Belgialle 14 päivänä tammikuuta 2010 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely, joka koskee ilmoitettua tukea. Menettelyn aloittamisesta tehty komission päätös julkaistiin 15 päivänä heinäkuuta 2010 *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Komissio pyysi asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa kyseisistä toimenpiteistä. Yksikään asianomainen osapuoli ei ole toimittanut sille huomautuksia.

(10) Belgian viranomaiset pyysivät 19 päivänä helmikuuta 2010 päivätyllä viestillä kuukauden pituista lisäaikaa komission 14 päivänä tammikuuta 2010 päiväämällä kirjeellä vahvistamaan määräaikaan. Komissio myönsi 5 päivänä maaliskuuta 2010 päivätyllä kirjeellä kuukauden pituisen lisäajan vastaamista varten. Belgian viranomaiset reagoivat viimein 12 päivänä maaliskuuta 2010 päivätyllä kirjeellä päätökseen, jolla menettely oli aloitettu.

II TAUSTA

II.1 **Komission päätös – asia N:o NN 48/2003**

(11) Komission suorittaman tutkinnan aikana kävi selvästi ilmi, että kantelu koski tukijärjestelmää, jonka komissio oli hyväksynyt 26 päivänä marraskuuta 2003 valtiontukiasiassa nro NN 48/2003 (ex. N. 157/2003) ”Vallonian alueen maatiloille eläinten ruhojen poisvientiin ja hävittämiseen myönnettävä tuki”, ja sen täytäntöönpanoa. Kyseinen asia koski Belgian viranomaisten ilmoittamaa tukijärjestelmää, jossa Belgian valtio myönsi tuettuina palveluina maatiloille tukea kuolleiden eläinten poistamisesta, varastoinnista, käsittelystä ja tuhoamisesta aiheutuvien kaikkien kustannusten kattamiseen.

(12) Jotta päätös tilien tarkastamista ja hyväksymistä voitaisiin tehdä ja koska TSE-testien, kuolleiden eläinten ja teurasjätteiden vuoksi myönnettäviä valtiontukia koskevat yhteisön suuntaviivat, jäljempänä 'TSE-suuntaviivat' ([1]), olivat pian (1 päivänä tammikuuta 2004) tulossa voimaan, Belgian viranomaiset sitoutuivat muuttamaan kyseistä järjestelmää. Muutokset olivat tarpeen TSE-suuntaviivojen ja erityisesti niiden 29 kohdan edellytysten noudattamiseksi. Kyseisen kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat myöntää valtiontukea 100 prosenttiin asti kuolleiden eläinten poistamisesta ja 75 prosenttiin asti ruhojen tuhoamisesta aiheutuneista kustannuksista. Belgian ilmoittama järjestelmä ei ollut tämän säännöksen mukainen, sillä sen mukaan tuki voisi kattaa 100 prosenttia ruhojen tuhoamiskustannuksista.

(13) Perusteluosan 11 ja 12 kappaleessa mainittujen seikkojen vuoksi Belgian viranomaiset sitoutuivat (asiasta N:o NN 48/2003 tehdyn komission päätöksen perusteluosan 33 ja 34 kappale) muuttamaan tukijärjestelmäänsä siten, että ruhojen tuhoamiskustannuksiin maksettaisiin 1 päivästä tammikuuta 2004 tukea enintään 75 prosenttia eikä 100 prosenttia. Lisäksi Belgian viranomaiset sitoutuivat toimittamaan komissiolle viimeistään joulukuun puolivälissä 2003 todisteet siitä, että tukijärjestelmään oli tehty tarvittavat muutokset.

(14) Näiden sitoumusten vuoksi komissio hyväksyi kyseisen tukijärjestelmän viideksi vuodeksi 31 päivästä tammikuuta 2002 alkaen. Kyseinen siirtymäkausi päättyi siis 31 päivänä tammikuuta 2007.

II.2 **Kantelu**

(15) Komissio vastaanotti 23 päivänä huhtikuuta 2007 kantelun, jossa väitettiin, että Belgian viranomaiset rikkoivat TSE-suuntaviivoja myöntämällä edelleen tukea 100 prosenttiin asti sekä kuolleiden eläinten poistamisesta että ruhojen tuhoamisesta.

III YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS TOIMENPITEESTÄ

(16) Kyseinen tukijärjestelmä on alueellinen toimenpide, jonka tarkoituksena on kattaa kaikki eläinten poistamiseen, kuljettamiseen, varastointiin, käsittelyyn ja tuhoamiseen liittyvistä palveluista aiheutuvat kustannukset, kun eläimet ovat kuolleet Vallonian alueella sijaitsevilla maatiloilla.

(17) Kyseisillä tiloilla kuolleiden eläinten ruhojen poistaminen on järjestetty ja sitä hallinnoidaan alueviranomaisten tekemällä palveluhankintasopimuksella. Euroopan unionin tasolla käynnistetyn yleisen tarjouskilpailun ([2]) perusteella tarjouskilpailun voittajaksi valittiin 31 päivänä tammikuuta 2002 yritys nimeltä SA. RENDAC-UDES. Kyseinen sopimus jakautui kolmeen osaan tarjottavien palveluiden mukaan:

— maatiloilla kuolleiden eläinten ruhojen keruu ja kuljetus käsittelylaitokseen, mahdollisuuksien mukaan keräyskeskuksen tai välivaraston kautta,

— eläinten ruhojen käsittely ja käsittelystä syntyneiden jätteiden kuljetus polttolaitoksiin; ruhoja pidetään kokonaisuudessaan erikseen määriteltynä riskiaineksena, ja

— käsittelystä syntyneen jätteen täydellinen tuhoaminen tähän tarkoitukseen perutetuissa laitoksissa.

([1]) EYVL C 324, 24.12.2002, s. 2.

([2]) EYVL S 156, 16.8.2001.

(18) SA RENDAC-UDES -yritys oli ainoa tarjouksentekijä tarjouskilpailussa. Se esitti tarjouksen kaikista kolmesta osasta. Kyseisen yrityksen kanssa tehtiin siis 31 päivänä tammikuuta 2002 viisivuotinen sopimus. Belgian viranomaisten toimittamien tietojen mukaan sopimuksen voimassaoloaikaa pidennettiin ainakin neljä kertaa: 31 päivään joulukuuta 2007, 31 päivään joulukuuta 2008, 30 päivään kesäkuuta 2009 ja lopulta siihen saakka, kun siirryttäisiin uuteen hankintasopimukseen. Belgian viranomaisten mukaan uuteen hankintasopimukseen on tarkoitus siirtyä vuoden 2010 kolmannella vuosineljänneksellä.

(19) Kyseisessä tukijärjestelmässä tuki myönnetään viljelijöille. Belgian viranomaiset ovat vahvistaneet, että vaikka tuki myönnetään suoraan palveluntarjoajana toimivalle SA RENDAC-UDEC -yritykselle viljelijöille tarjotuista palveluista, tuki siirtyy kokonaisuudessaan viljelijöille ja kattaa kaikki kustannukset, joita aiheutuu keruuseen, kuljetukseen, varastointiin, käsittelyyn ja tuhoamiseen liittyvistä eri toimista ja jotka tulisivat viljelijöiden maksettaviksi ilman tukijärjestelmää. Belgian viranomaiset vahvistivat myös, että viljelijöille tarjotuista palveluista suoraan SA RENDAC-UDES -yritykselle maksetut hinnat ovat kokonaisuudessaan ja yksinomaan sellaisia markkinahintoja, joita suoritetuista palveluista maksettaisiin.

(20) Alueelliseen ympäristöministeriöön kuuluva, Vallonian jäteasioista vastaava *Office wallon des déchets* oli vastuussa SA RENDAC-UDES -yrityksen esittämien laskujen maksamisesta; maksut perustuivat osittain kiinteään hintaan ja osittain hinnastoon.

(21) Asian N:o NN 48/2003 tarkastelun yhteydessä Belgian viranomaiset vahvistivat, että järjestelmä koskee yksinomaan eläimiä, jotka olivat kuolleet Vallonian alueella sijaitsevilla maatiloilla. Se ei koske karjamarkkinoilla tai teurastamoissa kuolleita eläimiä.

IV **KOMISSION 13 PÄIVÄNÄ TAMMIKUUTA 2010 TEKEMÄ PÄÄTÖS**

(22) Tutkintamenettelyn aloittamisesta 13 päivänä tammikuuta 2010 tekemässään päätöksessä komissio totesi epäilevänsä, ettei tukijärjestelmä vastaa Euroopan unionin valtiontukisääntöjä. Tarkemmin sanottuna komissio katsoi, että kyseisiä tukitoimenpiteitä, joiden tarkoituksena oli kattaa yli 75 prosenttia ruhojen tuhoamiskustannuksista, voidaan pitää sisämarkkinoille soveltumattomina TSE-suuntaviivojen sekä maa- ja metsätalousalan valtiontukea koskevien vuosien 2007–2013 yhteisön suuntaviivojen, jäljempänä ”vuosien 2007–2013 suuntaviivat” ([1]), perusteella.

(23) Kun lisäksi otettiin huomioon, että komissio oli hyväksynyt tukijärjestelmän 31 päivään tammikuuta 2007 saakka sillä perusteella, että Belgian viranomaiset olivat sitoutuneet muuttamaan tukijärjestelmää TSE-suuntaviivoissa vahvistettujen edellytysten noudattamiseksi 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen, ja etteivät Belgian viranomaiset olleet noudattaneet näitä sitoumuksia, komissio katsoi, että tukea, jolla oli tarkoitus kattaa yli 75 prosenttia ruhojen tuhoamiskustannuksista, oli myönnetty väärin.

(24) Sen vuoksi asetuksen (EY) N:o 659/1999 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja yhdessä tukien väärinkäyttöön liittyvän, mainitun asetuksen 16 artiklan kanssa komissio päätti aloittaa muodollisen tutkintamenettelyn ja kehotti Belgiaa esittämään huomautuksensa.

V **BELGIAN HUOMAUTUKSET**

(25) Belgia ilmoitti 12 päivänä maaliskuuta 2010 antamassaan vastauksessa komissiolle, että se toteuttaisi tarvittavat toimet uuden palveluhankintasopimuksen toteuttamiseksi. Belgian viranomaisten mukaan tulevaan palveluhankintasopimukseen liittyvät erityiset sopimusehdot oli tarkoitus saada valmiiksi viimeistään 15 päivänä huhtikuuta 2010 ja hankintasopimuksen oli tarkoitus olla toiminnassa vuoden 2010 kolmannella vuosineljänneksellä. Belgian viranomaisten mukaan 31 päivänä tammikuuta 2002 tehtyä palveluhankintasopimusta on tällä välin pidennetty lisäsopimuksella samoin edellytyksin kuin alun perin 31 päivänä tammikuuta 2002 oli sovellettu.

(26) Lisäksi Belgian viranomaiset väittivät, että i) Vallonian alue tulee edellyttämään vähämerkityksistä tukea koskevan periaatteen soveltamista maatilojen tilanteen säännönmukaistamiseksi 1 päivän tammikuuta 2004 ja 30 päivän kesäkuuta 2008 välisellä ajanjaksolla ja että ii) Vallonian alue tulee viimeistään kolmen kuukauden kuluessa perimään takaisin kultakin viljelijältä summan, joka vastaa 25 prosenttia kuolleiden eläinten ruhojen käsittely- ja tuhoamiskustannuksista ja joka lasketaan 1 päivän heinäkuuta 2008 ja uuden hankintasopimuksen voimaantulopäivän väliseltä ajanjaksolta.

(27) Belgian viranomaiset myös ilmoittivat komissiolle, että ne vaatisivat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalous- ja kalastusalalla 6 päivänä lokakuuta 2004 annetun asetuksen (EY) N:o 1860/2004 ([2]) mukaisen vähämerkityksisen tuen ylittävien määrien (3 000 euroa kolmen vuoden aikana) takaisin perimistä. Belgian viranomaiset myös ilmoittivat, että 3 000 euron enimmäismäärä lienee ylittynyt 58 maatilan osalta.

VI **TOIMENPITEEN ARVIOINTI**

VI.1 **Onko kyseessä SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tuki?**

(28) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

([1]) EUVL C 319, 27.12.2006, s. 1.

([2]) EUVL L 325, 28.10.2004, s. 4.

(29) Nämä edellytykset täyttyvät tässä tapauksessa, sillä kyseinen tuki myönnetään maanviljelijöille. Kyseisen tuen myöntävät Vallonian alueen viranomaiset, ja se tuo Vallonian alueen viljelijöille etua, sillä tuella korvataan ruhojen poistamisesta ja tuhoamisesta aiheutuvat kustannukset, jotka tavanomaisessa tilanteessa olisi pitänyt maksaa.

(30) Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan jo pelkästään se seikka, että tuki vahvistaa yrityksen kilpailukykyä kilpaileviin yrityksiin verrattuna antamalla kyseiselle yritykselle taloudellisen edun, jota se ei olisi saanut muutoin harjoittaessaan tavanomaista toimintaansa, on osoitus siitä, että tukeen liittyy riski kilpailun vääristymisestä ([1]).

(31) Yritykselle myönnetyn tuen katsotaan vaikuttavan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, jos yritys toimii markkinoilla, joilla käydään Euroopan unionin sisäistä kauppaa ([2]). Euroopan unionin sisäinen kauppa on kyseisellä alalla merkittävää. Toimenpide on siis omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

(32) Edellä esitetyn perusteella on ilmeistä, että SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätyt edellytykset täyttyvät, paitsi niissä tuissa, jotka kuuluvat vähämerkityksistä tukea koskevan lainsäädännön soveltamisalaan.

VI.1.1 *Vähämerkityksistä tukea koskeva lainsäädäntö*

(33) Belgian viranomaiset ovat useaan otteeseen väittäneet soveltaneensa vähämerkityksistä tukea koskevia sääntöjä, jotka koskevat maatalousalaa. Tuen myöntämiskaudella sovelletut asetukset ovat asetus (EY) N:o 1860/2004 ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maataloustuotteiden tuotannon alalla 20 päivänä joulukuuta 2007 annettu komission asetus (EY) N:o 1535/2007 ([3]), jolla asetus (EY) N:o 1860/2004 kumottiin.

(34) Tukien, jotka täyttävät asetuksen (EY) N:o 1860/2004 tai asetuksen (EY) N:o 1535/2007 soveltamisedellytykset, ei katsota täyttävän kaikkia SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan edellytyksiä.

(35) On kuitenkin tarkennettava, että asetuksen (EY) N:o 1535/2007 3 artiklan 7 kohdan mukaan samoihin tukikelpoisiin menoihin ei voida myöntää vähämerkityksistä tukea valtiontuen lisäksi, jos tällainen tuen kasautuminen johtaisi tuki-intensiteettiin, joka ylittää Euroopan unionin sääntelyssä kunkin tapauksen erityisten olosuhteiden mukaan vahvistetun tuki-intensiteetin. Mainittua säännöstä sovelletaan tässä tapauksessa: vähämerkityksistä tukea (jonka osuus olisi 25 prosenttia viljelijöiden maksettaviksi tulevista ruhojen tuhoamiskustannuksista) ei saa yhdistää loppuun 75 prosentin tukiosaan, jota Euroopan unionin sääntöjen (vuosien 2007–2013 suuntaviivojen 133 kohta yhdessä perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta maataloustuotteiden tuottamisen alalla toimiviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä asetuksen (EY) N:o 70/2001 muuttamisesta 15 päivänä joulukuuta 2006 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1857/2006 ([4]) 16 artiklan 1 kohdan d alakohdan kanssa) mukaisesti voidaan pitää SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisena.

(36) Sitä vastoin vaikuttaa siltä, ettei tällainen vähämerkityksisen tuen kasautuminen ruhojen tuhoamiskustannuksiin osoitetun 75 prosentin tukiosan kanssa ole asetuksen (EY) N:o 1860/2004 mukaan poissuljettua. Tämä on pääteltävissä asetuksen (EY) N:o 1860/2004 johdanto-osan 7 kappaleesta, jonka mukaan *"vähämerkityksistä tukea koskeva sääntö ei rajoita yritysten oikeutta saada samaan hankkeeseen muuta komission hyväksymää tai ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalaan kuuluvaa valtiontukea"*. Asetuksen soveltamisedellytyksiä ja erityisesti tuelle asetettua 3 000 euron enimmäismäärää on noudatettava. Näin ollen tukeen, joka ylittää 3 000 euron enimmäismäärän, ei voida soveltaa asetusta (EY) N:o 1860/2004, ja tämä koskee koko tukimäärää. Asetuksen (EY) N:o 1535/2007 6 artiklan 2 kohdan mukaan tällainen kasautuminen on mahdollista kuusi kuukautta mainitun asetuksen voimaantulon jälkeen eli 30 päivään kesäkuuta 2008. Tämän päivän jälkeen on sovellettava asetuksen (EY) N:o 1535/2007 sääntöjä.

VI.2 **Tuen sääntöjenmukaisuus**

(37) Kyseisestä tukijärjestelmästä on ilmoitettu, ja komissio on hyväksynyt sen asianumerolla NN 48/2003 niin, että se kattaa 31 päivän tammikuuta 2003 ja 31 päivän tammikuuta 2007 välisen ajanjakson. Komissio toteaa kuitenkin, että Belgia on jatkanut tukijärjestelmän soveltamista 1 päivän helmikuuta 2007 jälkeen ilmoittamatta asiasta komissiolle SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Tukijärjestelmästä on näin ollen tullut sääntöjenvastainen valtiontuki 1 päivän helmikuuta 2007 jälkeen.

VI.3 **Tuen soveltuvuus sisämarkkinoille**

(38) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

([1]) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-730/79, *Philip Morris Holland BV v. Euroopan yhteisöjen komissio*, 17.9.1980 antama tuomio, Kok. 1980, s. 2671.

([2]) Ks. erityisesti yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-102/87, *Ranskan tasavalta v. Euroopan yhteisöjen komissio*, 13.7.1988 antama tuomio, Kok. 1988, s. 4067.

([3]) EUVL L 337, 21.12.2007, s. 35.

([4]) EUVL L 358, 16.12.2006, s. 3.

(39) Kyseinen tukijärjestelmä koskee tuettuina palveluina myönnettyä tukea, jolla katetaan kaikki eläinten poistamiseen, kuljettamiseen, käsittelyyn ja tuhoamiseen liittyvistä palveluista aiheutuvat kustannukset, kun eläimet ovat kuolleet Vallonian alueella sijaitsevilla maatiloilla.

(40) Komission asiassa N:o NN 48/2003 tekemän päätöksen mukaan järjestelmään voidaan 31 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2003 välisellä ajanjaksolla soveltaa SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyä poikkeusta. Kuten edellä kuitenkin on selitetty, Belgian viranomaiset olivat sitoutuneet muuttamaan ilmoitettua valtiontukijärjestelmää 1 päivän tammikuuta 2004 jälkeisen ajanjakson osalta, jotta se saataisiin vastaamaan 1 päivästä tammikuuta 2004 sovellettuja TSE-suuntaviivoja. Belgian viranomaisten piti varsinkin huolehtia siitä, ettei tuki kata kuin 75 prosenttia ruhojen tuhoamiskustannuksista (viljelijän piti itse vastata loppukustannuksista), ja toimittaa komissiolle viimeistään joulukuun 2003 puolivälissä todisteet siitä, että tukijärjestelmään oli tehty tarpeelliset muutokset.

(41) Kyseinen vaatimus oli otettu käyttöön TSE-suuntaviivoissa eli tuohon aikaan sovelletussa lainsäädännössä. TSE-suuntaviivojen 29 kohta kuuluu seuraavasti:

”29. Jäsenvaltiot saavat myöntää 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen hävitettäviksi kuuluvien kuolleiden eläinten poistamiseen valtiontukea enintään 100 prosenttia kustannuksista ja kyseisten ruhojen tuhoamiseen enintään 75 prosenttia kustannuksista. […]”.

(42) TSE-Suuntaviivojen 30 ja 31 kohdassa säädettiin poikkeuksista sääntöön, jonka mukaan tuki sai kattaa kuolleiden eläinten tuhoamiskustannuksista enintään 75 prosenttia:

”30. Jäsenvaltiot saavat vaihtoehtoisesti myöntää ruhojen poistamiseen ja tuhoamiseen valtiontukea enintään 100 prosenttiin asti kustannuksista, jos tuki rahoitetaan kyseisten ruhojen tuhoamisen rahoittamiseen tarkoitetuilla maksuilla tai pakollisilla rahoitusosuuksilla, edellyttäen että kyseiset maksut tai rahoitusosuudet rajoittuvat liha-alaan ja ne peritään suoraan siltä.

31. Jäsenvaltiot saavat myöntää kuolleiden eläinten poistamiseen ja hävittämiseen 100-prosenttista valtiontukea, jos kyseisiä kuolleita eläimiä koskee TSE-testauspakko.”.

(43) On pantava merkille, etteivät Belgian viranomaiset koskaan asian N:o NN 48/2003 tutkinnan yhteydessä esittäneet, että jompaakumpaa näistä poikkeuksista voitaisiin soveltaa.

(44) TSE-suuntaviivat kumottiin 1 päivänä tammikuuta 2007, kuten vuosien 2007–2013 suuntaviivojen 194 kohdan c alakohdassa todetaan. Vuosien 2007–2013 suuntaviivojen 134 kohdan mukaan komissio katsoo TSE-testien ja kuolleiden eläinten vuoksi myönnettävän valtiontuen olevan SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista, jos se täyttää kaikki asetuksen (EY) N:o 1857/2006 16 artiklassa asetetut edellytykset.

(45) Asetuksen (EY) N:o 1857/2006 16 artiklassa ei muuteta perustaa, jolla kuolleiden eläinten poistamiseen ja hävittämiseen myönnettyä tukea arvioidaan. Kuten TSE-suuntaviivoissakin, asetuksen 16 artiklan 1 kohdan d alakohdassa todetaan, että tukea, joka on enintään 100 prosenttia kuolleiden eläinten poistamisesta aiheutuneista kustannuksista ja 75 prosenttia tällaisten ruhojen hävittämisestä, pidetään sisämarkkinoille soveltuvana. Asetuksen 16 artiklan 1 kohdan e ja f alakohdassa puolestaan säädetään mahdollisuudesta poiketa 75 prosentin enimmäismäärästä aina 100 prosenttiin saakka seuraavissa tapauksissa: i) tuki rahoitetaan kyseisten ruhojen hävittämisen rahoittamiseen tarkoitetuilla maksuilla tai pakollisilla rahoitusosuuksilla, jos kyseiset maksut tai rahoitusosuudet koskevat vain liha-alaa, jolta ne peritään suoraan, tai ii) kyseisten kuolleiden eläinten TSE-testaus on pakollista.

(46) Koska uudet säännöt (vuosien 2007–2013 suuntaviivat ja asetus (EY) N:o 1857/2006) eivät ole muuttaneet perustilannetta verrattuna vanhoihin sääntöihin (TSE-suuntaviivat), asian arvioinnissa sovellettavat Euroopan unionin säännöt ovat samat koko ajanjakson ajan (eli 1 päivästä tammikuuta 2004 nykyhetkeen saakka).

(47) Kuten edellä korostetaan, Belgian viranomaiset olivat sitoutuneet asian N:o NN 48/2003 tarkastelun yhteydessä muuttamaan tukijärjestelmäänsä siten, että ruhojen tuhoamiskustannuksiin tarkoitetut tuet eivät ylitä 75 prosenttia kyseisistä kustannuksista 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen. Kyseessä olevan tapauksen tarkastelun kuluessa Belgian viranomaiset eivät kuitenkaan kiistäneet sitä seikkaa, ettei valtiontukijärjestelmää ollut muutettu tavalla, johon viranomaiset olivat sitoutuneet.

(48) Lisäksi Belgian viranomaiset väittivät tässä tapauksessa useaan otteeseen (esimerkiksi 27 päivänä marraskuuta 2008 päivätyssä kirjeessä), että toista johdanto-osan 42 kappaleessa mainituista poikkeuksista voidaan itse asiassa soveltaa ja että tuki voi kattaa 100 prosenttia ruhojen tuhoamiskustannuksista. Viranomaisten mukaan poikkeuksen tekee perustelluksi se seikka, että kuolleiden eläinten TSE-testit ovat pakollisia (TSE-suuntaviivojen 31 kohta ja asetuksen (EY) N:o 1857/2006 16 artiklan 1 kohdan f alakohta). Väitteen tueksi ei kuitenkaan esitetty näyttöä.

(49) Belgia perusti väitteensä ennen kaikkea siihen, että näiden testien tekeminen on tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä 22 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 999/2001 ([1]) mukaisesti pakollista. Tätä perustetta ei kuitenkaan voida hyväksyä. Mainitun asetuksen mukaan Vallonian viranomaisten velvollisuutena on itse asiassa huolehtia siitä, että kuolleille eläimille tehdään TSE-testit seuraavien sääntöjen mukaisesti:

— 1 päivän heinäkuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisenä aikana kaikki tilalla kuolleet yli 24 kuukauden ikäiset naudat, ja

— 1 päivästä tammikuuta 2009 alkaen kaikki tilalla kuolleet yli 48 kuukauden ikäiset naudat. Jäsenvaltio voi kuitenkin päättää testata myös nuoremmat, 24–48 kuukauden ikäiset naudat.

(50) Testausvelvollisuus koskee näin ollen vain tietynikäisiä eläimiä (24 kuukautta 1 päivän heinäkuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisellä ajanjaksolla ja 48 kuukautta sen jälkeen). Tätäkin tärkeämpi seikka on se, että kyseinen velvoite koskee ainoastaan nautoja. Muiden lajien eläimille (esimerkiksi siat, hevoset, siipikarja), jotka kuolevat tilalla, ei tarvitse tehdä pakollisia TSE-testejä. Belgian viranomaisten toimittamista tiedoista (27 päivänä marraskuuta 2008 päivätty kirje) käy ilmi, että niiden ruhojen määrä, joihin tätä poikkeusta voitaisiin asetuksen (EY) N:o 999/2001, sellaisena kuin se on muutettuna, mukaisesti mahdollisesti soveltaa, on alle 20–25 prosenttia kokonaiskustannuksista, joita on aiheutunut kuolleista, palvelusopimuksen mukaisesti käsitellyistä eläimistä. Sen vuoksi voidaan hyväksyä ainoastaan sellaisiin kustannuksiin liittyvät tuet, jotka ovat tiukasti kytköksissä velvoitteeseen tehdä TSE-testit asetuksessa (EY) N:o 999/2001 säädetyllä tavalla, edellyttäen että kyseiset kustannukset voidaan ilmaista tarkasti määrällisinä.

(51) Komissio toteaa myös, että ensimmäinen poikkeus, jonka mukaan tuki voi olla enintään 100 prosenttia ruhojen poistamis- ja hävittämiskustannuksista, jos tuki rahoitetaan liha-alan maksuilla tai pakollisilla rahoitusosuuksilla, ei ole tässä tapauksessa sovellettavissa. Belgian viranomaiset eivät ole koskaan väittäneet tämän poikkeuksen olevan sovellettavissa eivätkä ne ole esittäneet asiasta todisteita.

(52) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että kyseisen tukijärjestelmän toimenpiteet, joilla on tarkoitus kattaa yli 75 prosenttia ruhojen tuhoamiskustannuksista, eivät sovellu sisämarkkinoille TSE-suuntaviivojen eivätkä vuosien 2007–2013 suuntaviivojen perusteella, lukuun ottamatta kustannuksia, jotka ovat suoraan sidoksissa TSE-testausvelvoitteen alaisten eläinten ruhojen käsittelyyn.

(53) Kun lisäksi otetaan huomioon, että komissio oli hyväksynyt tukijärjestelmän 31 päivään tammikuuta 2007 saakka sillä perusteella, että Belgian viranomaiset olivat sitoutuneet muuttamaan tukijärjestelmää TSE-suuntaviivoissa vahvistettujen edellytysten noudattamiseksi 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen, ja etteivät Belgian viranomaiset ole noudattaneet näitä sitoumuksia, komissio katsoo, että tukea, jolla oli tarkoitus kattaa yli 75 prosenttia ruhojen tuhoamiskustannuksista, on myönnetty väärin ainakin siltä osin, kun kyseessä ovat tuet, joilla ei ole tarkoitus korvata pakollisista TSE-testeistä aiheutuvia kustannuksia.

(54) Kun sääntöjenvastaisesti myönnetty valtiontuki katsotaan sisämarkkinoille soveltumattomaksi, se on asetuksen (EY) N:o 659/1999 14 artiklan 1 kohdan mukaan perittävä takaisin tuensaajilta. Tavoite on saavutettu, kun tuensaajat eli ne yritykset, jotka tuista ovat tosiasiassa hyötyneet, ovat palauttaneet kyseisen tuen, tarvittaessa viivästyskorkoineen.

(55) Tämä päätös on pantava täytäntöön viipymättä erityisesti kyseisestä järjestelmästä myönnettyjen yksittäisten tukien takaisinperinnän osalta, lukuun ottamatta erityisiin hankkeisiin myönnettyjä tukia, jotka tukien myöntämishetkellä täyttivät Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin 7 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 ([2]) 1 ja 2 artiklan nojalla vähämerkityksisestä tuesta annetussa asetuksessa tai tukiin sovellettavassa poikkeusasetuksessa taikka komission hyväksymässä tukijärjestelmässä vahvistetut kaikki edellytykset.

VII **PÄÄTELMÄT**

(56) Komissio toteaa, että Belgia on myöntänyt mainitun tuen sääntöjenvastaisesti ja rikkonut siten SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohtaa. Koska tuki ei kokonaisuudessaan sovellu sisämarkkinoille, Belgian on lopetettava sen myöntäminen ja perittävä takaisin tuensaajille sääntöjenvastaisesti jo myönnetyt tukisummat,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Valtiontukijärjestelmä, jonka Belgia on ottanut käyttöön Vallonian alueen maanviljelijöiden hyväksi ja jonka tarkoituksena on kattaa Vallonian alueella sijaitsevilla maatiloilla kuolleiden eläinten poistamisesta ja tuhoamisesta aiheutuvat kustannukset, ei kokonaisuudessaan sovellu sisämarkkinoille.

([1]) EYVL L 147, 31.5.2001, s. 1.

([2]) EYVL L 142, 14.5.1998, s. 1.

2. Ainoastaan se osa tuesta, jonka yksinomaisena tarkoituksena on korvata viljelijöille asetuksen (EY) N:o 999/2001 mukaisesta TSE-testausvelvoitteesta aiheutuvat kustannukset, soveltuu sisämarkkinoille edellyttäen, että nämä kustannukset voidaan esittää tarkasti määrällisinä.

2 artikla

Belgian on lakkautettava 1 artiklassa tarkoitettu tukijärjestelmä.

3 artikla

Tämän päätöksen 1 artiklassa tarkoitetun tukijärjestelmän perusteella myönnetyt tukisummat eivät ole valtiontukea, jos ne myöntämishetkellään täyttivät asetuksen (EY) N:o 994/98 2 artiklan nojalla hyväksytyssä asetuksessa vahvistetut ja tuolloin sovelletut edellytykset.

4 artikla

Tämän päätöksen 1 artiklassa tarkoitetun tukijärjestelmän perusteella myönnetyt yksittäiset tuet, jotka myöntämishetkellään täyttivät asetuksen (EY) N:o 994/98 1 artiklan nojalla hyväksytyssä asetuksessa tai missä tahansa muussa hyväksytyssä tukijärjestelmässä vahvistetut edellytykset, soveltuvat sisämarkkinoille tähän tukityyppiin sovellettavaan enimmäisintensiteettiin saakka.

5 artikla

1. Jollei 1 artiklan 2 kohdasta, 3 artiklasta ja 4 artiklasta muuta johdu, Belgian on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet periäkseen tuensaajilta takaisin 1 artiklassa tarkoitetun sisämarkkinoille soveltumattoman, tuensaajien käyttöön sääntöjenvastaisesti jo asetetun tuen.

2. Tuki on maksettava takaisin viipymättä kansallisessa oikeudessa määrättyjen menettelyjen mukaisesti, jos niissä mahdollistetaan päätöksen välitön täytäntöönpano. Takaisin perittäviin tukiin sisällytettävä korko lasketaan alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajan käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti. Korko perustuu aluetukien avustusekvivalenttien laskennassa käytettyyn viitekorkoon.

6 artikla

Belgian on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

Belgian on ilmoitettava komissiolle tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi toteutettavien kansallisten toimenpiteiden edistymisestä säännöllisesti siihen saakka, kun 1 artiklassa tarkoitetun tuen takaisinperintä on saatettu loppuun. Sen on annettava viipymättä komission pyynnöstä tiedot toimenpiteistä, jotka on jo toteutettu tai joita suunnitellaan tämän päätöksen noudattamiseksi, ja sen on myös annettava yksityiskohtaisia tietoja tuensaajalta jo perityistä tukimääristä ja koroista.

7 artikla

Tämä päätös on osoitettu Belgian kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 17 päivänä marraskuuta 2010.

Komission puolesta

Dacian CIOLOŞ

Komission jäsen